

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۸/۱۰/۱۵

م. اسحاق نگارگر

شیوه های خاص پرورش نسل آینده

هر جامعه برای پرورش نسل آینده خود شیوه های خاص خود را دارد. دیروز من با دوستان بسیار ارجمند، پُرکار و زحمتکش خود در بخش نصاب تعلیمی و تألیف کتاب های درسی دیدار داشتم. این زنان و مردان جوان وظیفه تألیف همان کتاب های درسی را به عهده دارند که وقتی کار شان تمام می شود اولیای امور دست افتخار به سینه می کوبند که ما در فلان مدت این تعداد کتاب های درسی را به چاپ سپردیم و مکاتب خود را از کتاب های درسی بی نیاز نمودیم. اما آنانی که در پشت سر این افتخارهای منسوب به اولیای امور شب و روز خاموشانه و بدون شنیدن کوچک ترین سخن تحسین سعی و تلاش می ورزند و از این جا و آنجا بی آنکه به یک کتابخانه مجهز و اینترنت دسترسی داشته باشند برای کتاب های درسی موضوع جمع آوری می کنند همان سپاهیان بیچاره اند که جان فشانی می کنند تا مدال های پیروزی را جنرال ها بر سینه ها بزنند.

یادم می آید که در سال ۲۰۰۸ من مدتی کوتاه در نصاب تعلیمی همکار بودم و مسأله فقدان کتاب های عصری را در مجلس رئیس‌ان وزارت معارف مطرح نمودم. پانزده هزار دالر برای خرید کتاب و نصب اینترنت تخصیص دادند ولی آن دفتر را دیروز در همان حال یافتم که پنج سال پیش دیده بودم. به هر صورت یکی از پیشنهاد های دیگر من به وزارت معارف همین بود که کتاب های درسی زبان های اول و دوم مطابق نیازمندی های امروز جامعه تهیه نشده است و هنوز هم معلمان به جای استفاده از شیوه های مبتنی بر کنجکاوی شاگرد به همان شیوه های عنعنوی از شاگردان می خواهند که شعر از بر کنند و در بهترین حالت مقاله های قراردادی در باره بهار و خزان بنویسند.

در جامعه ما خشونت نسبت به زنان، اطفال و حتی حیوانات بیداد می کند و اگر کتاب های درسی ریشه های این خشونت را در میان نسل جوان و در حال رشد از میان نبرند آن ریشه ها در محیط مساعدی که برایش ایجاد کرده ایم تا دور دست های تاریخ می دوند.

برای تغییر محتوای این کتاب ها من یک پلان عمومی طرح کرده بودم که از صنف هفتم تا دوازدهم به تدریج از سوی اجمال به سوی تفصیل می رفت و در صنف های بالاتر انکشاف بیشتر می یافت. اکنون آن پلان را در این جا مطرح می کنم که اگر هیچ کس بدان نپردازد برای آن دوستان جوان من در نصاب تعلیمی موضوعی برای فکر کردن خواهد داد.

• ۱- گزینش قطعاتی از نثر و شعر دری که مفاهیم عالی و انسانی داشته باشد.

- ۲- (نگارش و نویسندگی در سطوح مختلف با انکشاف نیروی فکر کردن. نگارش های اداری، درخواست، پیشنهاد، اعلان های تجارتي وغيره. نگارش های فني، حکايت، داستان های کوتاه، مقاله ها و سخنرانی های صنفی
- ۳- دستور تطبیقی زبان و تعیین وظیفه یا فنکشن کلمه در یک متن
- ۴- آزادی، تلاش انسان ها در راه احقاق آزادی و حقوق بشر.
- ۵- خطابه های تاریخی و تبدیل آن به متون درسی.
- ۶- زن، ارزش زن، حقوق زنان، نقش زن در خانه، نقش زن در جامعه، ارزش کار اجتماعی زن برای جامعه.
- ۷- پیشرفت ها و اختراعات معروف برخی از دانشمندان بزرگ با رعایت تناسب، علمای بزرگ از دنیای فکر و اندیشه در میان مسلمانان و دیگر دانشمندان از تاریخ علم بشریت.
- ۸- کودکان معماران فردای جامعه، حقوق اطفال، نقش های عملی برای کودکان، رشد نیروی تخیل و آینده نگری در اطفال، کودک در آینده چه می خواهد باشد و چرا می خواهد باشد؟
- ۱۰- ازدواج و تشکیل خانواده، نظم و اداره خانه و مقایسه آن با نظم و اداره جامعه، نظم و اداره مبتنی بر زور یکی از اعضاء (استبداد پدر، استبداد مادر، زورگویی و خودسری فرزندان) اداره مبتنی بر دموکراسی، سنجش، تعقل و ارزش دهی به رای دیگران.
- ۱۰- تقوی و فضایل معنوی، ارزش اجتماعی تقوی در رشد شخصیت های متعادل، دین و اخلاق و ارزش راهنمایی کننده آن به سوی تقوی
- ۱۱- دانش، قدرت استدلال، حدود دانش، رابطه نظر و عمل.
- ۱۲- سیاست: شیوه اداره جامعه، فردیت و آزادی، مسایل حقوق بشر، حدود آزادی، مسأله عدالت و انصاف در جامعه، جامعه مبتنی بر زور گویی و خود سری های افراد، حاکمیت قانون، همه بدون استثناء تابع قانون.
- ۱۳- چهره های برجسته از ادبیات جهان.
- ۱۴- محیط زیست، اهمیت محیط زیست، پاک نگاهداری محیط زیست، محیط زیست و امراض.
- ۱۵- رعایت صحت شخصی و اجتماعی.
- ۱۶- صلح، اهمیت صلح، حکایت ها در باره صلح، ملل متحد و صلح.
- ۱۷- جنگ چیست و برای چیست؟ جنگ میان گروه های مردم، جنگ در میان ملت ها، راه های جلوگیری از جنگ.

این موضوعات به شیوه از ساده به مغلّق و توجه به سن شاگردان در کتاب های درسی صنف های مختلف جا داده می شود. در یک یادداشت دیگر به تفاوت های زبان و ادبیات که نزد ما سخت به هم مخلوط شده اند خواهیم پرداخت.

به عنوان حسن ختام باید از صمیمت و صفای یکایک دوستان نصاب سپاسگزاری نمایم. نگارگر

